

'Rosa Hybrida'

Morfi Gallery, Limassol, Cyprus 2002

Ο ΦΙΛΕΛΕΥΘΕΡΟΣ, 10/2/2002 ΛΕΜΕΣΟΣ

Της Ντίνας Παμπαλλή Δημοσιογράφος

Προσωπικής μυθολογίας συνέχεια... ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΕΣ ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ - ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΡΑΚΑΤΣΑΝΗΣ

Ευρηματικότητα και ευαισθησία.

Αισθησιασμός και πολυμορφία.

Ειλικρίνεια και καταλυτικό χιούμορ, χαρακτηριστικά του ανθρώπου και καλλιτέχνη Βασίλη Καρακατσάνη.

Με τον άνθρωπο να βρίσκεται στο κέντρο τής τέχνης του, θεωρώντας τον αυτοσκοπό τής τέχνης, γενικότερα.

Μέσα από προσωπικές εξομολογήσεις στην παλέτα παραθέτοντας μια σειρά έργα μικτής τεχνικής, που αναπαριστούν και αναπαράγουν "θεατρικά" πρόσωπα και αντικείμενα, ρούχα, τσάντες, παπούτσια, και λουλούδια, συνέχεια όλα του καμβά και της εικαστικής του έρευνας που άρχισε πριν από μια δεκαετία. Με τα καινούργια του έργα, με θέμα τα «παλιά σπίτια» φαίνεται να τελειώνει αυτή η ανάγκη, ξαναγυρίζοντας στην απλή ζωγραφική φόρμα. Επιμένοντας, ωστόσο, στις έντονες χρωματικές επιλογές, παρ' όλη την παρακμή και τη μουντάδα που αποπνέουν τα ίδια τα κτίσματα.

Κουβαλώντας τις συγκεκριμένες καταβολές κι επιρροές, άρα και τη συγκεκριμένη αισθητική, ξεκίνησε, έτσι απλά, όπως έχει την ικανότητα να τα παρουσιάζει όλα, από τη Σχολή Καλών Τεχνών της Αθήνας και της Βαρκελώνης.

Παράλληλα, πήρε πτυχίο σκηνογραφίας, την οποία θεωρεί ένα πολύ γλυκό πράγμα, βοηθώντας τον να σκηνογραφεί τον καθημερινό τρόπο ζωής του, περνώντας κι αυτό που λέει "σκηνογραφική αντίληψη" στη ζωγραφική του.

Σπούδασε και την τέχνη του βιβλίου και με υποτροφία του Συμβουλίου της Ευρώπης παρακολούθησε στη Βενετία, συντήρηση αρχιτεκτονικών μνημείων.

Με πληθώρα εκθέσεων ατομικών και ομαδικών στο εσωτερικό και στο εξωτερικό, δεν έχει την απαίτηση ο θεατής να κατανοεί τα δικά του βαθιά συναισθήματα.

Τον Βασίλη Καρακατσάνη τον συναντήσαμε στον ωραίο και φιλόξενο χώρο της γκαλερί Μορφή, στη Λεμεσό, όπου παρουσιάζεται η έκθεσή του με τον τίτλο «Rosa hybrida - εφαρμογές».

-Η τωρινή σας έκθεση, η οποία είναι μια συνέχεια τής εικαστικής σας έρευνας με τα λουλούδια κι όχι μόνο, για σας σηματοδοτεί τι;

-Είπατε τη λέξη κλειδί, «συνέχεια». Κάθε δουλειά που κάνω, αναμφισβήτητα, σηματοδοτεί κάποια θέματα που με απασχολούν τόσο στον εικαστικό όσο και στον προσωπικό τομέα, κι είναι αλληλένδετα αυτά τα δύο. Δεν μπορώ να σας πω ξεκάθαρα τι σηματοδοτεί αυτή τη στιγμή, γιατί χρειάζομαι την ασφάλεια της απόστασης του χρόνου. Θεωρώ, ωστόσο, κι αυτή τη δουλειά προϊόν των προηγούμενων.

-Δεν αισθανθήκατε την ανάγκη ν' ασχοληθείτε με άλλα υλικά και εφαρμογές;

-Όσο κυλάει η ζωή μου περνάω πολλές ώρες "χαζεύοντας", επομένως σκεπτόμενος πράγματα, γιατί ο ζωγράφος δεν είναι "απλώς ζωγραφίζω".

Πραγματικά, απ' το μυαλό μου έχουν περάσει τα πάντα, μάρμαρα, τσιμέντα, μέταλλα, δέρματα, γυαλιά, ρούχα, έπιπλα αλλά δεν προλαβαίνω ούτε να τα υλοποιήσω, γιατί κι η υλοποίηση δεν είναι μια αυτόματη αντίδραση.

Χρειάζεται μια τεχνική διαδικασία που έχει άλλου είδους "χάζεμα", κοινώς, άλλου είδους "σκέψη". Επομένως, κάποιο απ' όλα, κάποια στιγμή, κατασταλάζει στο μυαλό μου και βγαίνει.

-Η καινούργια σας δουλειά, τα «σπίτια», να υποθέσουμε ότι είναι αποτέλεσμα μιας εσωτερικής ανάγκης για επιστροφή στην απλή ζωγραφική;

-Ακριβώς. Σ' αυτά τα έργα παρουσιάζεται πλέον το τέλος αυτού του κύκλου, και δεν μιλάω για πάντα, γιατί δεν ξέρω το μέλλον τι μου φέρνει. Εξάλλου, οι σκέψεις και οι εκφράσεις μας είναι απρόβλεπτες, όπως η ζωή. Αλλά στην παρούσα φάση, επανήλθα σε μια ζωγραφική κλασικότερη, δηλαδή στο τελάρο, χωρίς επεμβάσεις, χωρίς κατασκευές.

Ίσως, γιατί κάπου κουράστηκα. Ίσως, γιατί κάπου μέσω της προηγούμενης ερώτησής σας, αντιμετώπιζον τας την πληθώρα όλων των υλικών, επέρχεται και μια απομυθοποίηση, πολλές φορές, των ίδιων των υλικών. Ίσως, είναι αποτέλεσμα ενός αδιεξόδου. Ίσως, εγώ δεν βρίσκω πλέον λόγο επέμβασης πάνω σε κάποια πράγματα. Από την άλλη, είδα ότι γίνονται πολλά τέτοια κι από άλλους συναδέλφους και με άλλες μορφές και αξιολογότερα, ειδικά στο εξωτερικό. Και σαν εσωτερική ανάγκη ένιωσα να ξαναπιάνω το πινέλο και να προσπαθώ να ζωγραφίσω μια απλή ζωγραφική φόρμα.

-Ρούχα, παπούτσια, τσάντες, κουτιά, θα λέγαμε ότι είναι συνέχεια του καμβά;

-Ναι. Είχα την ανάγκη να επεκταθώ έξω από το τελάρο, είτε κατασκευάζοντας κάποια πράγματα είτε επεμβαίνοντας σε άλλα υπαρκτά, χρησιμοποιώντας τα απλώς σαν να ήταν τελάρια.

-Και το υλικό αποτελεί μέσο για τον καθορισμό της φόρμας ή και το αντίστροφο;

-Αναλόγως. Γιατί όταν επιζωγραφίσεις μια γυναικεία τσάντα, αναμφισβήτητα, το σχήμα της, ο όγκος της, η υπόστασή της έχει καθορίσει κατά το 50% το εικαστικό αποτέλεσμα. Είναι τελείως διαφορετικό από το να τη ζωγραφίσεις στον καμβά. Οπότε, στα συγκεκριμένα κατασκευαστικά μου έργα η φόρμα, όπως είπατε, καθορίζει το ήμισυ της υπόθεσης.

-Και το χρώμα για σας;

-Το χρώμα είναι το παν. Ακόμα και στην τελευταία δουλειά, παρ' όλο που η θεματολογία αφορά σπίτια παλιά, με μια μιζέρια, μια φθορά και μια μουντάδα, όσον αφορά στη χρωματική τους γκάμα, οι επεμβάσεις μου οι χρωματικές, θυμίζουν όλα αυτά που έχω κάνει μέχρι σήμερα. Είναι, λοιπόν, μια συνέχεια, με μια τροποποίηση, φυσικά. Πάντως, για μένα το χρώμα είτε είναι έντονο είτε είναι μουντό για τον απλό θεατή, δεν παύει να είναι χρώμα που σημαίνει ότι τότε ξεκινά η ζωγραφική.

-Η θεματολογία, πρόσχημα για την έκφραση συναισθημάτων;

-Αυτό νομίζω ισχύει πάντα. Δεν μ' ενδιέφερε κατά βάθος, επί της ουσίας, τίποτε απ' όλα αυτά που έχω ζωγραφίσει. Κάτι όμως έπρεπε να ζωγραφίσω.

-Πολύ τολμηρό αυτό να το αποκαλύπτει κανείς.

-Σας μιλώ ειλικρινά. Κι όμως, ο κόσμος που υπάρχω, ο κόσμος που βλέπω μπροστά μου, είναι η πηγή έμπνευσης όλου αυτού του πράγματος που προσπαθώ να δημιουργήσω. Η λέξη «πηγή έμπνευσης» δεν είναι μόνο το να βλέπεις ένα ωραίο λουλουδι, ένα ωραίο τοπίο.

Σκοπός μου δεν είναι να τα ζωγραφίσω, γιατί θα τα χαλάσω. Μ' αφορμή, όμως, το λουλουδι και το τοπίο, την ωραία φυσιογνωμία ή τη φιγούρα ενός ανθρώπου, χρησιμοποιώντας το θέμα, να πεις κάποια πράγματα. Το ζητούμενο, λοιπόν, είναι ο κάθε καλλιτέχνης τι έχει να πει. Όσο μεγαλώνω, συνειδητοποιώ περισσότερο ότι η τέχνη απευθύνεται στον άνθρωπο και αυτοσκοπός της, κατά κάποιο τρόπο, είναι ο άνθρωπος. Δεν μπορεί να είναι ξεκομμένη από τις ανθρώπινες αντιδράσεις, τ' ανθρώπινα συναισθήματα, από την ανθρώπινη δεκτικότητα έστω κι αν αφορά ένα άτομο. Έκθεση την οποία κάνω αλλά κανένας ποτέ δεν πρόκειται να καταλάβει, να εκτιμήσει και να μπει στη διαδικασία να κρεμάσει ένα έργο μου στο σπίτι του, κάτι δεν κάνω καλά, δεν φτάνει η «κακούργα η κοινωνία!». (Γέλια)

-Ιδιαίτερα χαρακτηριστικά δασκάλων και σκέψεις που σας έχουν καθορίσει;

-Και ως φοιτητής αλλά και στην πορεία, ακόμα και σήμερα, πιστεύω ότι το να κάνεις τέχνη, είναι το να μπορείς πρώτα απ' όλα να «κλέβεις» (γέλια). Ναι, πραγματικά στο λέω. Αλλά, καλά "έκλεψες", παρακάτω τι κάνεις με τα κλοπιμαία; Εκεί είναι το ζητούμενο. Αν δεν καταθέσεις τη δική σου πρόταση, είσαι απλώς «κλέφτης». Λοιπόν, στις «κλοπές» αυτές, που τις λέμε πιο κομψά, «επιρροή», αναμφισβήτητα, βλέπω ότι έχω επηρεαστεί, πρώτα απ' όλα, απ' όλη μου την κληρονομιά. Το ότι γεννήθηκα σ' ένα συγκεκριμένο χώρο, στην Αθήνα, με θέα τον Παρθενώνα.

Στη συγκεκριμένη κοινωνική τάξη, με τις συγκεκριμένες παρέες, με τις συγκεκριμένες αναφορές, όλα αυτά έχουν μια αισθητική. Να λοιπόν, η πρώτη «κλοπή», κοινώς «ανατροφή». Κατόπιν στη Σχολή Καλών Τεχνών ο δάσκαλός μου, ο Γιώργος Μαυροϊδης, άφησε σίγουρα μια μεγάλη στάμπα για πάντα μέσα μου. Οι δάσκαλοί μου στη Βαρκελώνη, μιλάω για την ακαδημαϊκή διαδρομή μου. Μετά πλέον οι εκθέσεις που έβλεπα από μεγάλους καλλιτέχνες, αλλά και από νεότερους. Όποτε, έχω νιώσει ζήλια, καλοπροαίρετη φυσικά, τρέχω γρήγορα στο ατελιέ μου και προσπαθώ να δω πώς μπορώ να το κάνω. Ξεκινάει πάντα δημιουργικά κι ευτυχώς εξακολουθεί με τον ίδιο τρόπο και σήμερα και το χαίρομαι. Μ' έχουν επηρεάσει, επίσης, οι Παύλος, Τσόκλης, Κανιάρης, για να μιλήσω για τον ελληνικό χώρο και να μην επεκταθούμε στο εξωτερικό.

-Καλλιτέχνες, κυρίως, της γενιάς του '60, για τους νεότερους ποια η γνώμη σας;

-Αν σήμερα εγώ τολμώ να ζωγραφίσω μια τσαντούλα κ.λπ., αυτοί τα έκαναν τη δεκαετία του '60. Αυτό είναι που με συγκινεί, η τόλμη τους, η διορατικότητά τους, η δυνατότητά τους να μπορέσουν σ' εποχές που δεν ήταν καθόλου δεκτικές και σε τέτοιου είδους εκρηκτικές επεμβάσεις, να προτείνουν τέτοια πράγματα. Γι' αυτό και πέτυχαν οι άνθρωποι αυτοί. Αλλά, πολλές φορές, σε γκαλερί των Αθηνών βλέπω νέα παιδιά, τα οποία θεωρώ αξιοζήλευτα. Παρ' όλο που υπάρχει το επιχείρημα, τι άλλο μπορούν να κάνουν, όλα έχουν γίνει, δεν υπάρχει πρόταση ουσιαστική. Κι όμως, μέσα απ' αυτό το αναμάρσημα των γνωστών προτάσεων, παρατηρώ επεμβάσεις πολύ ουσιαστικές κι αυτό με κάνει πολύ αισιόδοξο για το μέλλον.

-Με τη ζωγραφική μπορείτε να κάνετε πράγματα που δεν μπορείτε να κάνετε στη ζωή; Ένας τρόπος υπέρβασης της πραγματικότητας;

-Ναι, αυτό είναι αλήθεια και, μάλιστα, μπορώ να σας πω ότι, στη ζωγραφική μου δυστυχώς υπάρχουν όρια, δεν τα καταφέρνω να κάνω τόσο καλά όσα έχω στο μυαλό μου. Το μυαλό μου είναι πολύ καλύτερος ζωγράφος απ' ό,τι είναι τα χέρια μου. Δεν το λέω για να δώσω στοιχείο μετριοφροσύνης ή σεμνότητας, είναι αλήθεια. Αν μπορούσα να ζωγραφίσω όπως σκέφτομαι, ίσως να ήμουν πολύ σημαντικός ζωγράφος. Ξέρετε, είναι ένα ταξίδι όλο αυτό, ένα όνειρο.

-Άλλο ζωγραφίζω κι άλλο νιώθω;

-Μαζί πάνε αυτά, αλλά είναι από τελείως διαφορετικά υλικά φτιαγμένα.

Τα υλικά της ζωγραφικής είναι πιο δουλεμένα, απεριόριστα κατά πολύ μεγάλο βαθμό, πολύ πιο κοντά, ωστόσο, σε μια υλική πραγματικότητα. Τα υλικά του "νιώθω" είναι δύσκολα υλικά, επηρεάζοντας όλη μας τη ζωή. Αν ένα κόκκινο ή ένα μπλε, λοιπόν, μεταφέροντας μέσα τους συναισθηματικά συμπεράσματα ή όχι, είναι μικρότερης εμβέλειας από τον πλούτο που έχει κάθε άνθρωπος μέσα του.

-Δυσκολότερη, λοιπόν, η τέχνη τής ζωής;

-Ξέρετε, όλοι οι άνθρωποι είμαστε καλλιτέχνες στην τέχνη που λέγεται ζωή. Δυστυχώς όμως, λίγοι πάνε σ' αυτή τη «Σχολή Καλών Τεχνών» την απρόσωπη και την άυλη, γιατί νομίζουμε ότι θα υπάρχουμε ίσως πολλές φορές σ' αυτό τον πλανήτη ή θα ζήσουμε χίλια χρόνια...

- Η έκθεση στην γκαλερί Μορφή θα παραμείνει ανοιχτή μέχρι τις 23/2/02